

ΕΝΑΣ απ' τους μεγαλύτερους θεατρικούς συγγραφείς του κόσμου, είνε σήμερα ο Εύγένιος Ο' Νέι. Τα έργα του έχουν παχτεί σ' όλες σχεδόν τις μεγαλοπόλεις της 'Αμερικής και της Ευρώπης και παντού έσημειώσαν έξαιρετική έπιτυχία. Ακόμη και η κ. Μαρία Κοτοπούλη με την κ. Κυβέλη, τώρα που πρόκειται να συνεργαστούν, θα πρωτοεμφανιστούν σ' ένα από τα τελευταία δράματα του Ο' Νέι.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΗΣ ΖΩΗ ΤΟΥ ΕΥΓΕΝΙΟΥ Ο' ΝΕΙ'

'Η νεότης του Ο' Νέι. 'Η σπουδές του. 'Η περιπλανήσεις του. Μπερέμ, κλητής, πεινασμένος. 'Από δουλειά σε δουλειά κι' από τέχνη σε τέχνη. Χρυσοθήρας. 'Η άπογοητεύσεις του. 'Εργάτης σε διάφορα εργοστάσια. 'Ηθεσιός στο θίασο του πατέρα του. 'Η δημοσιογραφική του έπιτυχία. Στο σανατέριο, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Εκτός όμως από τους θριάμβους του στο θέατρο, έκεινο που κάνει ενδιαφέρουσα την προσωπικότητα του Ο' Νέι, είνε ότι ο 'Ιρλανδοαμερικανός αυτός συγγραφέας έχει περάσει μιá ζωή τρικυμιώδη και πολυθλασιωμένη, ακριβώς όπως ο Γκόρκι, ο Κνουτ Χάμσουν, ο Τζάκ Λόντον κι' άλλοι. Έδειξαν όμως δέ στη ζωή του, όχι τόσο από κατωσχευμό της τύχης, όσο απ' την κακοχεφαλιά του και τον χαρακτήρα του, που τον έσπορωχναν διαρκώς στις περιπέτειες.

Ο Εύγένιος Ο' Νέι γεννήθηκε στη Νέα Υόρκη, στις 16 Οκτωβρίου 1888, από πατέρα 'Ιρλανδό και μητέρα 'Αμερικανίδα. Ο πατέρας του, Τζαίμς Ο' Νέι, ήταν ένας απ' τους πιο δημοφιλείς ήθοποιούς του αμερικανικού κοινού, στην έποχή του, κι' η μητέρα του πανίστα ξακουστή σ' όλη την 'Αμερική.

Χάρης λοιπόν στη φήμη των γονέων του, ο Ο' Νέι είχε εξασφαλισμένα από μικρός όλα τα εφόδια για να προοδεύση στη ζωή. 'Η ψυχή του όμως τον ώθησε στις περιπέτειες.

Τα πρώτα χρόνια της ζωής του γυρίζει από πόλι σε πόλι της 'Αμερικής κοντά στον πατέρα του. Σε ηλικία έφτα έτών, τον ενέγραψαν έσωτερικό σ' ένα καθολικό λύκειο, κι' άργότερα σε μιá 'Ακαδημία — όπως λέγονταν στην 'Αμερική τα σχολεία που είνε αντίστοιχα με τα δικά μας γυμνάσια. Τό 1906, σε ηλικία 18 έτών, ο Ο' Νέι ένεγγραφή στο Πανεπιστήμιο της Πρίνστον. Δεν έμεινε όμως εκεί, παρά μόνον έναμιση χρόνο.

Τόν 'Ιούνιο του 1907 παράτησε τις πανεπιστημιακές σπουδές του, έφυγε ξαφνικά από τό Πρίνστον και πήγε στη Νέα Υόρκη. Βρήκε εκεί μιá θέσι γραφέως σε κάποια μικροεπιχείρησι κι' άρχισε να ζή τη μονότονη ζωή του ύπαλληλου.

Σε δύο χρόνια παντρεύτηκε. 'Αλλά δεν ήταν πλασμένος για οικογενειάρχης. 'Η ήσυχη και στερεότυπη δουλειά τού γραφείου του τού ήταν άναπόφορη, τó δεσμά τού έγγαμου βίου τού φαινότουσαν φριχτά και τά μικροελαττώματα της γυναίκας του τού έδιναν τρομερά στά νεύρα. Πολύ γρήγορα λοιπόν άρχισαν να γκρινιάζουν και στά 1912, έπειτα από τριών έτών συζυγική ζωή, έχώρισαν.

***

Τότε παιά ο Ο' Νέι ρίχτηκε στις περιπέτειες.

Την έποχή εκείνη, σε διάφορα μέρη της μικρής δημοκρατίας 'Οντόουας, είχαν ανακαλύψει μεταλλεία χρυσού, και πολλοί ξεκινούσαν απ' τις 'Ηνωμένες Πολιτείες για να πών' εκεί να βρουν χρυσάφι.

Τό ελπίγγελο του χρυσοθήρα τραβούσε άκατανίκητα τόν Ο' Νέι και μιá μέρα, μόλις πήρε τó διαζύγιό του, παρατήθηκε απ' τó γραφείο όπου εργαζόταν και μαζί μ' έναν φίλο του μηχανικό ξεκίνησε για τη γή τού χρυσού.

'Η καουχίσεσ που πέρασε εκεί, κάτω απ' τόν καυστικό ήλιο της Κεντρικής 'Αμερικής, είνε άνεκδιήγητες. Καί τó χειρότερο ήταν ότι δεν κατορθώσε να βρη χρυσάφι.

Όστόσο, ο καιρός εκείνος δεν πήγε χαμένος για τόν Ο' Νέι. Είχε πάρει μαζί του άφθονα βιβλία παντός είδους και προπάντων φιλολογικά. Καί τά βράδια, μ' όλο που ήταν άποκαμωμένος απ' τις άδιάκοπες περιπλανήσεις κι' απ' τó σκάψιμο, αντί να

πλαγιάση και να κοιμηθή, όπως ο σύντροφός του, καθόταν και διάβαζε. Τό μεγαλύτερο μέρος της νύχτας τó περνούσε έτσι διαβάζοντας.

Ένωμεταξύ οι μήνες περνούσαν, τά τρώφια και τά λίγα χρήματα που είχαν μαζί τους οι δύο σύντροφοι έξαντλήθηκαν και ένα καλό πρωί έκατέλειψαν την 'Οντόουα.

Ξαναγύρισαν στη Νέα Υόρκη, όπου χάρις στη μεσολάβρησ τού πατέρα του, ο Ο' Νέι διορίστηκε καλύτερησ διευθυντής ενός δραματικού θιάσου. 'Η θέσι αυτή ήταν περιζήτητη κι' ο μισθός άρκετά ικανοποιητικός. Μολαταύτα, ο άκατάστατος Ο' Νέι δεν έμεινε ευχαριστημένος. 'Η δου-

λειά του φαινόταν έννευριστική και, στο τέλος, την παράτησε. Δεν ήξερε παιά τó δουλειά να κάνει και τó επάγγελμα ν' ακολουθήση. Έκεινο που ποθούσε κυρίως, ήταν τά ταξείδια.

'Εφυγε λοιπόν απ' τη Νέα Υόρκη και πήγε στην 'Αργεντινή. Έμεινε εκεί κάμποσον καιρό άεργος κι' όταν τού σώθηκε τά λίγα χρήματα που είχε μαζί του, άρχισε να τόν θερίζη ή πείνα. Συγχρόνως έμεινε κι' άστεγος, γιατί δεν είχε να πληρώση τó νοίκι του.

Πολλές φορές, καθώς καθόταν σ' ένα πάγκο δημοσίου πάρκου, με τó στομάχι άδειανό, λιγωμένος απ' την πείνα, άρχιζε να μονολογή. Καί ή πιο συνηθέσθη φράσις που επαναλάμβανε στους μονολόγους του αυτούς ήταν:

—'Άχ, γιατί να μην είμαι πλούσιος! Γιατί να μην μπορώ να κάθωμ' έτσι, χωρίς να κάνω τίποτε, χορτάτος κι' όχι πεινασμένος. Ξέροντας ότι έχω να φάω και να κοιμηθώ; Γιατί να μην έχω πολλά λεφτά, ώστε να μπορώ να γυρίσω σε διάφορες χώρες, χωρίς να με νοιάζη για τίποτε;

'Ονειροπολούσε λοιπόν και περίμενε να πέση χρυσάφι γι' αυτόν απ' τόν ούρανό. Τό θαύμα όμως αυτό δεν γινότανε κι' ο νεαρός 'Ιρλανδοαμερικανός άποφάσισε να ξεκινήσει στη Νέα Υόρκη. 'Αλλά που άββρισε τά ναύλα;

ΓΛΥΠΤΙΚΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΗΜΑΤΑ (Έργον τού Έρρίκου—'Ονορέ Πλέ)

Τότε αναγκάστηκε να πάη να εργαστή σε μιá ήλεκτρική εταιρεία. 'Ο μισθός ήταν λίγος κι' ή δουλειά που έκανε πολύ βαρειά. Γι' αυτό, έπειτ' από μερικέσ βδομάδες, άφου χόρτασε κάτωσ τó ψωμί, όπως έλεγε άργότερα ο ίδιος, την παράτησε.

Έμεινε πάλι άεργος για κάμποσες μέρες κι' όταν παιά τόν έσφιξε ή πείνα, πήγε πάλι κι' εργαστηκε σ' ένα έργοστάσιο κονσερβών. Κι' από εκεί όμως έφυγε και μήηκε σ' ένα έργοστάσιο ραπτομηχανών.

***

'Όλες ή δουλειές αυτές ήταν ή μιá πιο βαρειά απ' την άλλη. 'Εξ άλλου ή άλλεπάλληλες στερησεις κι' ή καουχίσεσ είχαν κλονίσει και την υγεία του, αλλά προπάγων τó ήθικό του και την άγάπη του προς τις περιπέτειες.

'Ηθελε με κάθε τρόπο να γυρίση στη Νέα Υόρκη και για να τó κατορθώση, κατάρχθηκε ως ναύτης σ' ένα άγγλικό άτιμόπλοιο.

Όταν ξεκινούσε στη Νέα Υόρκη, έμαθε με λύπη ότι ή μητέρα τού είχε πεθάνη πριν από πολλά χρόνια. Κατέφυγε τότε στον πατέρα του, ο όποιος είχε τότε έναν θίασο δικό του, με τόν όποιο έκανε περιουδεις στις διάφορες πόλεις των 'Ηνωμένων Πολιτειών.

'Αφού έβρωξε και δεν μπόρεσε να βρη καμιά άλλη δουλειά, ο νεαρός Ο' Νέι προσελήφθη ως ήθοποιός στο θίασο τού πατέρα του. Ούτε ή δουλειά όμως αυτή τόν ευχαρίστησε και περίμενε να βρη καμιά άλλη.

Στην πόλι Νέον Λονδίνο γνωρίστηκε με τόν άρχισυντάκτη κάποιας τοπικής εφημερίδος, ο όποιος τόν συμπάθησε, έξέτιμωσε τις γνώσεις του και την παρατηρητικότητα του και τού πρότεινε να τόν πάρη συντάκτη της εφημερίδος του. 'Ο Ο' Νέι δέχτηκε πρόθυ-

ΟΙ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

ΤΑ ΣΤΕΡΝΑ ΤΗΣ...

Σάν νεκρική λαμπάδα την ώρα της θανής
φαντάζει μέσ' στο στρώμα με μάτια λαμπερά
ἀργά ψυχομαχώντας... δὲν βρίσκται κανείς,
τὰ μάτια της νὰ κλείση γιὰ τὴ στερνὴ φορὰ.

Δροσολουσμένα κάλλη σιγά, σιγά, σβυστήκαν
καὶ τ' ἄμοιρον κορμιού οἱ τόσοι γλεντοκόποι
ὁ ἔνας μὲ τὸν ἄλλον, ἐφύγανε χαθῆκαν
στο δρόμο τῆς ζωῆς διαβάτες στρατοκόποι.

Καὶ μοναχοὶ συντρόφοι στο νεκροζέββατό της
ἐμείνανε μονάχα ἡ μαύρη λησμονιά
ἢ νευρική γαλήνη καὶ ἡ λήθη σάβανό της
φρεκτὰ τὴν ἀγκαλιάζει γελώντας μ' ἀπονιά.

Π Ε Ι Ρ Α Ι Ε Ψ . Ε Μ Μ . Δ . Δ Α Σ Κ Α Λ Α Κ Η Σ

Ο ΠΟΝΟΣ

Γιατί μου φέρνεις κάπελα ἕνα ποτήρι μόνο,
Μὴ τοὺς συντρόφους δὲν κερνοῦν στὴ δόλια σου ταβέρνα;
Δὲν βλέπεις πόσο εἴμαστε; Λοιπὸν τοὺς δύο μας κέρνα.
Δὲν βλέπεις πούχω συντροφιά μαζί μου καὶ τὸν πόνο;

Φέρε νὰ πιούμε κάπελα. Τὸ γλέντι ἄς ἀρχίσει
Φέρε' τὸ ποτήρι του ἐδώ καὶ στήσε το σιμά του
"Ἄς πιεῖ ὁ πόνος μου κι' ἐγὼ κρατῶ τὴ συντρο-
(φιά του,

Θὰ καρτερῶ πρὶν ἀπ' ἐμὲ ἐκεῖνος νὰ μεθύση.

Κέφω, τί στέκεις κάπελα, γλυκὸ κρασί στὸν πόνο
Δόστων νὰ πιῆ, νὰ ζαλιστῆ, νὰ πέση μεθυσμένος
Γιατ' εἰν' βαρύνς, ἀβάσταχτος κι' ἐγὼ ἀποσταμένος)
"Ἴσως τὸν πάρει τὸ κρασί καὶ με ξεχάσῃ μόνο.

Φ Α Ι Δ Ω Ν Σ Π Ι Α Θ Α Ρ Η Σ

ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑ

"Όλα γιὰ μένα χάθηκαν, τίποτα πειὰ δὲν μένει.
Γοργόφτερες ἢ ἐλπίδες μου πετάζανε μακριὰ μου.
"Όνειρα μένονν τὰ ὄνειρα οἱ πόθοι μου σβυσμένοι.
Καὶ μόν' ὁ πόνος θλιβερὰ ἀνθίζει στὴν καρδιά μου.

Π Ε Ι Ρ Α Ι Ε Ψ . Σ Ω Κ Ρ . Ρ Ω Μ Α Ν Ε Α Σ

μα. Κι' ἔτσι ἔγινε δημοσιογράφος.

Τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ τὸν εὐχαριστοῦσε. "Αρχί-
σε νὰ διατρέπη, καθετὶ πού ἔγραφε ἦταν «κινλο-
φοριακός».

Μολαταῦτα, οὔτε στὴ δημοσιογραφία ἔμεινε
πολὸν καιρό. "Ἡ κακοτυχίες πού εἶχε περᾶσει, εἶ-
χαν συντρίψει τὴν ὑγεία του.

Μιὰ μέρα ἔκανε μιὰ τρομερὴ αἰμοπτυσία, ἔπειτα ἄλλη, κι' ἄλλη.
"Ἦταν φθισικός! Τότε ὁ πατέρας του τὸν πήρε καὶ τὸν πήγε σ' ἕνα
σανατόριο τῆς Οὐέλλιγγτον.

Μέσα στοῦ σανατόριο αὐτό, γιὰ νὰ διασκεδάσῃ τὴν ἀνία τῆς μονό-
τονης ζωῆς του, ὁ Ο' Νεῖ ἄρχισε νὰ γράφῃ θεατρικὰ ἔργα.

"Ἐγραψε ἕνα δράμα μὲ τὸν τίτλο «Παγίδα», τὸ ὁποῖο σημείωσε,
ὅταν παίχτηκε, μεγάλη ἐπιτυχία. "Ἐπειτα ἔγραψε ἕνα δεύτερο ἔργο
μὲ τὸν τίτλο «Οἱ ἠθοποιοὶ τῶν ἐπαρχιακῶν πόλεων», τὸ ὁποῖο σημείω-
σε ἀκόμη μεγαλύτερη ἐπιτυχία. "Αρχίζε πειὰ ἡ δόξα.

"Ο Ο' Νεῖ — ἦταν τώρα 27 ἐτῶν — εἶχε βρεῖ τὸ ἐπάγγελμα γιὰ
τὸ ὁποῖο προωροζόταν καὶ μὲ τὸ ὁποῖο θὰ κέρδιζε φήμη καὶ χρήματα.
Προπάντων χρήματα, γιατί, ὅπως ἔλεγε συχνὰ ὁ ἴδιος, περισσότερο
τὸν ἐνδιέφεραν αὐτὰ παρὰ ἡ δόξα.

— "Ἐκεῖνο πού θέλω, πρὸ παντός, γράφει κάποιον, εἶνε νὰ ἔχω χρή-
ματα, πολλὰ χρήματα, ὥστε νὰ μοῦ ἐξασφαλίσουν μιὰ ἀνετη καὶ ξέ-
νοικαστὴ ζωὴ. "Υπόφερα πολὸν στὴ ζωὴ μου καὶ νομίζω ὅτι ἂν τυχόν ἔ-
πεφτα πάλι στὴ δυστυχία, δὲν θὰ μπορούσα νὰ ὑπομείνω καὶ θ' αὐτο-
κτονούσα.

Μέσα σὲ 14 χρόνια ὁ Ο' Νεῖ ἔγραψε τριάντα περίπου ἔργα. Τὸ
καλύτερό του εἶνε μιὰ τραγωδία σ' ἐννὴν πράξεις πού παίζεται
συνεχῶς ἐπὶ μῆνες στὴ
Ν. "Υόρκη κ' ἔχει τὸν
τίτλο «Ἡ Μόρνινγκ γί-
νεται "Ἡλέκτρα». Τὸ ἔρ-
γο αὐτὸ εἶνε μιὰ μον-
τέρνα τροποποίησις
τῆς ὑποθέσεως τῆς ἀρ-
χαίας «Ἡλέκτρας» τοῦ
Σοφοκλέους.

ΑΠ' Τ

Στὴν
Μιά —
κι' ἡ

Γιὰ
τα χα —
μερικὰ

Μιά —
σιανού —
ἦσε σ —
νερό. ' —
τὸν ἐφι —

'Ο —
ρόσει —
τὴ θέσι —
Τότ —

τοῦ ἔπο —
πρὸ δεκ —
τάδιο

— Κ —
'Η —

"Ο Βασιλεὺς "Αιφόνσος —
(Σκίτσο Ἑυρωπαϊκῆς ἐφημ —

μιὰ τοι —
σμο, για —
λις ἔμαθ —
βερεῖ ναν —
κὸ πόλεμ —

— "Α —
βόσκω τὰ —
— Κα —
— Δέν —

κάθομαι —
— Κι' —
— Αὐ —

τῶθηκαν

Κατὰ
νὸς συγγ —
στὴν ἀντι —
τῶν περιε —
Στὴν —

ποῖος τότε —
— Καί —
— Μεγ —